

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 77

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

datum: 23 oktober 2017

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Partnergeweld bij mannen - Maatregelen

Een op de tien mannen wordt het slachtoffer van partnergeweld in België. Bij vrouwen is dat een op de zeven. Meestal is het een combinatie van psychisch en fysiek geweld, maar ook economisch of seksueel geweld komt voor. 56% van de mannelijke slachtoffers durft er met niemand over te praten, tegenover 34 procent van de vrouwen.

Bij 31% van de aangiftes voor psychisch partnergeweld is de verdachte een vrouw, blijkt uit de cijfers van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen. Hun slachtoffer wordt dan vernederd, geïsoleerd of voortdurend gecontroleerd. Bij de aangiftes voor fysiek geweld is 22% van de daders vrouwelijk.

Ook al is dit geen nieuwe thematiek, toch heerst er nog steeds een groot taboe bij mannen om erover te spreken. Hun trots of schaamtegevoel staat dat nog vaak in de weg. Nochtans blijkt uit wetenschappelijk onderzoek dat juist de naaste omgeving het best een luisterend oor kan bieden. Omdat de gevolgen van partnergeweld zo traumatisch zijn, is vroege opsporing door onder meer de naasten erg belangrijk.

1. Het is belangrijk om het onderwerp bespreekbaar te maken onder mannen.
Op welke manier kan het taboe rond partnergeweld ten aanzien van mannen worden doorbroken?
2. Mannen vinden moeilijker de weg naar de hulpverlening.
In welke mate is er een aanbod dat zich specifiek tot mannen richt?
3. Eenduidig cijfermateriaal is er niet voorhanden. Op Europees niveau worden zelfs helemaal geen gegevens bijgehouden over partnergeweld tegenover mannen.
Zal de minister stappen ondernemen om de problematiek beter in kaart te brengen?
4. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de meeste slachtoffers - mannen en vrouwen - pas een klacht durven in te dienen als ze acht tot dertig keer slachtoffer werden van partnergeweld.
Welke maatregelen zal de minister nemen opdat ook mannen sneller een klacht zullen neerleggen?

ANTWOORD

op vraag nr. 77 van 23 oktober 2017

van **FREYA VAN DEN BOSSCHE**

1. Er is in dit parlement eerder aandacht gevraagd voor partnergeweld op mannen (cf. VOU 884). Ik sluit aan bij wat ik toen inbracht en vertrek bij het gegeven dat het taboe rond intrafamiliaal geweld ten aanzien van mannen doorbreken, begint bij het benoemen van het bestaan van deze vorm van geweld. Dit kan door verhalen van mannen die intrafamiliaal geweld (hebben) ervaren naar voor te brengen en getuigenissen over deze vorm van geweld onder de aandacht te brengen in de media en in sensibiliseringscampagnes die gericht zijn naar politie, justitie, hulpverlening en het brede publiek.

We blijven inzetten op deze sensibilisering, in eerste instantie via 1712. Dat is immers het nummer voor de burger, ook voor mannen, wanneer het gaat om geweld. 1712 is bewust genderneutraal en gebruikt ook beelden/verhalen van mannen die slachtoffer zijn van geweld. De baseline bij elke campagne voor 1712 is hierin duidelijk: 'spreek erover'. Naast algemene sensibilisering rond het nummer 1712, wordt ook telkens een bepaald accent gelegd in de campagne. In de recente campagne was dit partnergeweld bij ouderen. Het departement Binnenlands Bestuur, afdeling Gelijke Kansen, Integratie en Inburgering plant in het voorjaar een campagne m.b.t. partnergeweld ten aanzien van mannen. Hierbij wordt uitdrukkelijk verwezen naar de hulplijn 1712.

2. Momenteel is het geen algemene beleidskeuze om een specifiek aanbod uit te bouwen dat zich richt op geweld tegen mannen. Ons uitgangspunt blijft een generiek, algemeen en voor allen aanwezig aanbod dat refereert aan de situatie van zowel mannen als vrouwen.

Het opvang- en begeleidingsaanbod binnen de CAW staat open voor zowel mannen als vrouwen. In de begeleiding met betrekking tot partnergeweld worden vaak beide partners betrokken zonder een duidelijk onderscheid te willen maken tussen de (mannelijke of vrouwelijke) pleger en het (mannelijk of vrouwelijk) slachtoffer.

Het CAW Boom-Mechelen-Lier heeft specifieke opvangplaats voorbehouden voor mannen die naar aanleiding van intrafamiliaal geweld, nood hebben aan opvang op een geheim adres.

"Mannenklap" is een telefonisch aanspreekpunt voor mannen uit het Leuvense die te maken krijgen met huiselijk of partnergeweld, zij het als slachtoffer, getuige of pleger. Mannen uit het Leuvense kunnen sinds januari 2016 voor een discreet en anoniem gesprek bellen met een vrijwillige vertrouwenspersoon. "Mannenklap" wil voor mannen de drempel verlagen om voor dergelijke zaken hulp in te roepen. Het aanspreekpunt is een initiatief van de stad Leuven i.s.m. de provincie Vlaams-Brabant en het CAW Oost-Brabant. Dat is op zich goed natuurlijk, maar de vraag is of we met een dergelijk niche-aanbod de bakens kunnen verzetten.

Belangrijk om te vermelden in dit verband zijn de ontwikkelingen i.v.m. casuscoördinatie en de Family Justice Centers. Doel is om overal in Vlaanderen overleg tussen hulpverlening, politie en justitie mogelijk te maken. We doen dat in overleg met de federale partners, vertrekkend van het nieuwe art. 458ter van het Strafwetboek dat daarvoor een juridisch kader aanreikt. Een gecoördineerd optreden van de partners politie, hulpverlening en justitie kan er immers toe bijdragen dat geweldsituaties sneller en effectiever worden aangepakt

In deze context verwijzen we ook naar het Nationaal Actieplan ter bestrijding van alle vormen van Gendergerelateerd geweld 2015-2019. Met onder andere de 1712-acties geven we immers mee uitvoering aan dat plan en, via die weg, aan het Verdrag van Istanbul. In het kader van dit actieplan heeft Vlaanderen zich niet alleen geëngageerd om de bestaande ondersteuningsmogelijkheden beter bekend te maken en verdere sensibiliseringscampagnes op te zetten in het kader van de hulplijn 1712. Er wordt ook ingezet op een gecoördineerde aanpak van problematieken met betrekking tot relaties en scheiding. De campagne en de website www.tijdvoorjerelatie.be en de online platforms www.tweehuizen.be en www.groeimee.be zijn in dit verband relevant.

3. Eenduidig cijfermateriaal is inderdaad niet voorhanden. De cijfers van 1712 zijn ook beperkt maar kunnen toch enigszins duidend zijn. Het registratiesysteem van 1712 werd grondig aangepast. Voor de registratieaanpassing hebben we cijfers over de vormen van partnergeweld die door mannen gemeld werden bij 1712. De notie 'partnergeweld' staat hier niet bij.

Historisch misbruik	8
Gedwongen adoptie	2
Problematiek onbekend	62
Psychisch geweld	229
Fysiek geweld	141
Seksueel geweld	82
Economisch geweld	15
Verwaarlozing	15

In de periode tussen 1 juli 2016 tot en met 5 oktober 2017 waren er bij 1712 61 meldingen van mannelijke slachtoffers van partnergeweld.

4. Voor het neerleggen van een klacht zien we een terughoudendheid zowel bij mannen als bij vrouwen. Ook hier heeft 1712 een informerende, adviserende en toeleidende rol. We moeten die inspanningen verder blijven zetten, waarbij we rekening houden met het feit dat het indienen van een klacht altijd en onvermijdelijk een drempel is, gelet op het impact en de consequenties ervan, des te meer omdat partnergeweld zich altijd afspeelt in een context van ongezonde machtsverhoudingen. Ook hier kan de verdere ontwikkeling van de Family Justice Centers toe bijdragen.